

2020/0006(COD)

30.6.2020

ARVAMUS

Esitaja: tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Saaja: regionaalarengukomisjon

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega asutatakse õiglase ülemineku fond
(COM(2020)0022 – C9-0007/2020 – 2020/0006(COD))

Arvamuse koostaja (*): Jerzy Buzek

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 57

PA_Legam

LÜHISELGITUS

30 aastat pärast seda, kui Kesk- ja Ida-Euroopa alustas põhjalikku üleminekut kommunismilt ja tsentraalselt planeeritud majanduselt demokraatialle ja vabaturule, seab Euroopa Liit eesmärgiks 30-aastase võrreldava ulatusega ja sihiteadliku ülemineku, et saada maailma esimeseks kliimaneutraalseks majanduseks. Nii nagu see oli 1989. aasta järgsetes muutustes, nõuab ka Euroopa roheline kokkulepe süsteemset üleminekut, mis mitte ainult ei muuda meie tootmis-, tarbimis- ja eluviisi, vaid Euroopa kogu olemust, inspireerides nii ka teisi.

Keerulised kogemused 1989. aastale järgnenud muutustest näitavad, et üleminek puhtale energiale on edukas ja pöördumatu ainult siis, kui mitte kedagi ei jäeta maha: ühtegi kodanikku, piirkonda ega liikmesriiki. Küsimuse all on Euroopa solidaarsus, Euroopa eesmärkidest kinnipidamine tulevatel aastakümnetel, olenemata poliitilistest või majandustüklitest, ning kõigi eurooplaste heaolu säilimine. Just see on see, mis õiglase ülemineku fondi puhul lõppkokkuvõttes kaalul on.

Asume sellele äärmiselt suuri ümberkujundusi nõudvale teele ühise eesmärgi nimel, kuid erinevatest lähtepunktidest. See tähendab, et probleemid ELi piirkondades ja liikmesriikides on oma ulatuse ja mõõtmete poolest erinevad. Õiglase ülemineku fondist peab saama peamine vahend, millega tagatakse erinevuste järkjärguline ja tulemuslik kõrvaldamine, et EL tervikuna oleks edukas ja üleminek tooks kasu kõigile eurooplastele.

Arvamuse koostaja on veendunud, et Euroopa roheline kokkuleppe kõige tähtsam valdkond on energiasüsteemi ümberkujundamine ning suurimad probleemid tekivad neis piirkondades, kus kasutatakse palju tahkeid fossiilkütuseid. Just seal valitseb suurim otsene töökohtade kadumise oht ning söekaevanduste sulgemine seab ohtu kogu tarneahela; just seal on eriti raske investeerida uude ja puhtasse tööstusse, sest tegemist on aladega, kus maapind vajub; just seal peetakse raske töö traditsioonist eriti lugu ning see vajab väärtustamist ja tuge. Kui nende piirkondade kodanikud, eriti noored, abi ei saa, kaob neil tunne, et nad suudavad midagi ära teha, ja ühtlasi ka usk Euroopa Liitu kui kogukonda, mis suudab neile pakkuda stabiilset tulevikku.

Õiglase ülemineku fond ei hakka toimima tundmatus keskkonnas. Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon on aidanud välja töötada raamistiku, milles see fond toimima hakkab. 2017. aastal lõi nimetatud parlamendikomisjon koos energialiidu eest vastutava asepresidendi ja komisjoni kliimameetmete ja energiapoliitika volinikuga ELi üleminekuetapis söekaevanduspiirkondade platvormi, et aidata kaasa energiasüsteemi ümberkujundamisele ja leevendada selle sotsiaalset mõju. Seda rahastatakse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni toetatava katseprojekti ettepanekutest kuni 2021. aastani. Sellega anti nende piirkondade kohalikele omavalitsustele tagastamatut tehnilist toetust. Järelmeetmena toetas komisjon oma esimehe algatusel ettepanekut, et järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames loodaks üleminekuetapis söekaevanduspiirkondade jaoks sihtotstarbeline fond.

Õiglase ülemineku fond ongi loodud nende püüdluste tulemusena. Praegu, kui EL paneb paika kõik põhielemendid, mis peaksid võimaldama kliimaneutraalsuse saavutamist 2050. aastaks, on õiglase ülemineku fond muutunud veelgi tähtsamaks ja pakilisemaks. Tegelikult on sellest fondist saanud üleminekuetapis söepiirkondade platvormi eduks hädavajalik element.

Arvamuse koostaja seisukohad on järgmised.

- 1) ELi kliimaneutraalsuse saavutamiseks on vaja enneolematult suuri investeeringuid. Nendega peavad süsteemselt kaasnema asjakohased meetmed, et tagada majandusliku tõhususe ning energiajulgeoleku ja taskukohasuse säilimine, sest üleminek peab olema õiglane ja sotsiaalselt vastuvõetav. Need kaks elementi – investeeringud ja solidaarsusmeetmed – on ühendatult üliolulised, et ELi üleminek kliimaneutraalsusele oleks võimalik ning et samal ajal suureneksid ELi ülemaailmne konkurentsivõime, juhtpositsioon tööstuses, majanduskasv ja ühiskondade jõukus.
- 2) Õiglase ülemineku fond on selle ülemineku nurgakivi. Arvestades muutuse ulatust, peavad õiglase ülemineku fondi vahendid vastama fondi kohaldamisalale. Selleks tuleb fondi eelarvet märkimisväärselt suurendada, nii et see põhineks uutel vahenditel, mis täiendavad, aga ei asenda ELi ühtekuuluvuspoliitikat ega valdkondlikke poliitikaid, vahendeid ja fonde. Lisaks peab fondil olema järgmistes mitmeaastastes finantsraamistikes eraldi eelarverida vähemalt 2050. aastani.
- 3) Võttes arvesse õiglase ülemineku fondile seatud eesmärki, tuleks 80 % selle eelarvest suunata söepiirkondadele, kuna seal on kliimaneutraalsusele üleminekust tulenevad süsteemsed probleemid kõige suuremad.
- 4) Väga oluline on tihe ja otsene koostöö piirkondlike ja kohalike omavalitsustega, kes oskavad sihtpiirkondadele mõeldud toetust suunata sinna, kus see on kõige mõjusam. Arvestades, et õiglase ülemineku fond on mõeldud piirkondadele, kus üleminek toob kaasa kõige suuremaid probleeme, kaasa arvatud omavalitsuste tulude eeldatav märkimisväärne vähenemine, peaks toetuskõlblike projektide toetus olema kuni 75 % asjakohastest kuludest.
- 5) Õiglase ülemineku fondi raames antava toetuse kohaldamisala osas peavad toetuskõlblikud tegevused paremini kajastama vajadust järgmise järele:
  - endiste kaevandus- ja elektrijaamaobjektide taaselustamine;
  - võitlus õhusaaste ja energiaostuvõimetuse vastu ning söest põhjustatud heitkoguste kiire vähendamine, mille puhul on väga olulised investeeringud maagaasi ja kaugküttesse;
  - investeeringud taastuvenergiasse;
  - tulusad investeeringud ettevõtetesse, sealhulgas piirkondlikesse ja kohalikesse avaliku sektori ettevõtetesse, VKEdesse ja idufirmadesse;
  - investeeringud puhtasse linnalisse liikumiskeskonda ja alternatiivkütustesse;
  - investeeringud hõbedasesse majandusse ja sotsiaalsesse innovatsiooni.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon palub vastutaval regionaalarengukomisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) Liidu ühtekuuluvuspoliitikat aastateks 2021–2027 reguleeriv õigusraamistik aitab järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames täita liidu kohustust rakendada Pariisi kliimakokkulepet ja ÜRO kestliku arengu eesmärke, keskendades liidu rahastamise keskkonnasõbralikele eesmärkidele. Käesoleva määrusega rakendatakse ühte prioriteetidest, mis on sätestatud teatises Euroopa roheline kokkuleppe kohta (edaspidi „Euroopa roheline kokkulepe“),¹¹ ja mis on osa kestliku Euroopa investeerimiskavast,¹² millega nähakse ette sihtotstarbeline rahastamine õiglase ülemineku mehhanismi alusel ühtekuuluvuspoliitika raames, et tegeleda majanduslike ja sotsiaalsete **kuludega**, mis tulenevad üleminekust kliimanetraalsele ringmajandusele, kus ülejäävaid kasvuhoonegaaside heitkoguseid kompenseeritakse samaväärse absorptsiooniga.

¹¹ COM(2019) 640 final, 11.12.2019.

¹² COM(2020) 21, 14.1.2020.

Muudatusettepanek

(1) Liidu ühtekuuluvuspoliitikat aastateks 2021–2027 reguleeriv õigusraamistik aitab järgmise mitmeaastase finantsraamistiku raames täita liidu kohustust rakendada Pariisi kliimakokkulepet, **eelkõige eesmärki hoida üleilmne temperatuuri tõus alla 1,5 °C (võrreldes industriaalühiskonna eelse tasemega)**, ja ÜRO kestliku arengu eesmärke, keskendades liidu rahastamise keskkonnasõbralikele eesmärkidele. Käesoleva määrusega rakendatakse ühte prioriteetidest, mis on sätestatud teatises Euroopa roheline kokkuleppe kohta (edaspidi „Euroopa roheline kokkulepe“),¹¹ ja mis on osa kestliku Euroopa investeerimiskavast,¹² millega nähakse ette sihtotstarbeline rahastamine õiglase ülemineku mehhanismi alusel ühtekuuluvuspoliitika raames, et tegeleda majanduslike ja sotsiaalsete **probleemidega**, mis tulenevad **energiasüsteemi** üleminekust kliimanetraalsele ringmajandusele, kus ülejäävaid kasvuhoonegaaside heitkoguseid kompenseeritakse samaväärse absorptsiooniga.

¹¹ COM(2019) 640 final, 11.12.2019.

¹² COM(2020) 21, 14.1.2020.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Üleminek kliimaneutraalsele ringmajandusele on üks liidu olulisemaid poliitikaeesmärke. Euroopa Ülemkogu kinnitas 12. detsembril 2019 eesmärgi saavutada kooskõlas Pariisi kliimakokkuleppe eesmärkidega 2050. aastaks kliimaneutraalne liit. **Kuigi** kliimamuutuste ja keskkonnaseisundi halvenemise vastu võitlemine on pikas perspektiivis kõigile kasulik ning pakub keskpikas **perspektiivis kõigile** võimalusi ja väljakutseid, ei alusta kõik piirkonnad ja liikmesriigid üleminekut samast punktist või neil ei ole sama reageerimissuutlikkust. Mõned on teistest edasijõudnumad, samas kui üleminekul on laiem sotsiaalne ja majanduslik mõju nendele piirkondadele, mis sõltuvad suurel määral fossiilkütustest – eriti söest, pruunsöest, turbast ja põlevkivist – või suure kasvuhooonegaaside heitemahukusega tööstusharudest. Selline olukord ei tekita mitte ainult riski, et üleminek kliimaneutraalsusele toimub liidus eri kiirusel, vaid tekitab ka piirkondadevaheliste erinevuste suurenemise ohu, mis kahjustab sotsiaalse, majandusliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärke.

Muudatusettepanek

(2) Üleminek **konkurentsi- ja vastupanuvõimelisele ning** kliimaneutraalsele ringmajandusele on üks liidu olulisemaid poliitikaeesmärke. Euroopa Ülemkogu kinnitas 12. detsembril 2019 eesmärgi saavutada kooskõlas Pariisi kliimakokkuleppe eesmärkidega 2050. aastaks kliimaneutraalne liit. **2020. aasta jaanuaris nõudis Euroopa Parlament viivitamatute meetmete võtmist** kliimamuutuste ja **keskkonnaprobleemide vastu võitlemiseks ning toetas lubadust muuta liit tervisesõbralikumaks, kestlikumaks, õiglasemaks, võrdsemaks ja jõukamaks ühiskonnaks, kus kasvuhooonegaaside netoheide on null. Lisaks rõhutas parlament 17. aprillil 2020, et COVID-19 pandeemia ja viirusepuhangu tagajärgede vastase võitluse poliitika peaks samuti lähtuma kliimaneutraalsuse eesmärgist ning et liidu majanduse taastamine ja uuesti ülesehitamine peaks põhinema Euroopa rohelise kokkuleppe strateegial. See nõuab märkimisväärseid investeringuid ja seetõttu märkimisväärseid lisaeraldisi liidu eelarvest. Kuigi kliimamuutuste, keskkonnaseisundi halvenemise ja kütteostuvõimetuse** vastu võitlemine on pikas perspektiivis kõigile kasulik ning pakub keskpikas **kuni pikas perspektiivis** võimalusi ja väljakutseid, ei alusta kõik piirkonnad ja liikmesriigid üleminekut samast punktist või neil ei ole sama reageerimissuutlikkust. Mõned on teistest edasijõudnumad, samas kui **energiaalasel** üleminekul on laiem sotsiaalne ja majanduslik mõju nendele piirkondadele, mis sõltuvad suurel määral **tahketest** fossiilkütustest – eriti söest, pruunsöest, turbast ja põlevkivist – või suure kasvuhooonegaaside heitemahukusega

tööstusharudest. Selline olukord ei tekita mitte ainult riski, et üleminek kliimaneutraalsusele toimub liidus eri kiirusel, vaid tekitab ka piirkondadevaheliste erinevuste suurenemise ohu, mis kahjustab sotsiaalse, majandusliku ja territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärke. **Selline tasakaalustamatus peaks kajastuma fondi vahendite õiglasel eraldamisel nendele liikmesriikidele ja piirkondadele, mida üleminek kõige rohkem mõjutab ja mis vajavad piisavat rahalist toetust, et tagada tõeline õiglane üleminek, vältimaks negatiivset sotsiaal-majanduslikku mõju inimestele, tööstusharudele ja töötajatele. Fondi vahendite eraldamisel tuleks arvesse võtta neid territooriume, kes on juba võtnud üleminekumeetmeid, kuid seisavad endiselt silmitsi oluliste probleemidega.**

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Edu saavutamiseks peab üleminek olema **kõigi jaoks õiglane ja sotsiaalselt vastuvõetav**. Seetõttu peavad nii liit kui ka liikmesriigid võtma algusest peale arvesse ülemineku majanduslikku ja sotsiaalset mõju ning kasutama kõiki võimalikke vahendeid kahjulike tagajärgede leevendamiseks. **Liidu eelarvel on selles oluline roll.**

Muudatusettepanek

(3) Edu saavutamiseks peab üleminek olema **õiglane, kaasav, sotsiaalselt vastutustundlik ja kõigile vastuvõetav, et vältida kõige negatiivsemalt mõjutatud kogukondade sotsiaalset vastupanu kliimapoliitikale**. Seetõttu peavad nii liit kui ka liikmesriigid võtma algusest peale arvesse ülemineku majanduslikku ja sotsiaalset mõju ning kasutama kõiki võimalikke vahendeid kahjulike tagajärgede leevendamiseks, **sealhulgas looma nõuetekohased tingimused kütteostuvõimetuse kaotamiseks. See üleminek nõuab märkimisväärsed rahalisi vahendeid, mistõttu on liidu eelarvel oluline roll selle tagamisel, et kedagi ei jäetaks kõrvale.**

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3a) Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärk muuta Euroopa Liit 2050. aastaks esimeseks kliimaneutraalseks maailmajaoks nõuab meie energiasüsteemi põhjalikku ümberkujundamist. Energialiit on peamine poliitiline vahend selle ülemineku saavutamiseks, mille eesmärk on tagada kõigile ELi tarbijatele, majapidamistele ja ettevõtjatele turvaline, säästev, konkurentsivõimeline ja taskukohane energia. Selle eesmärgi saavutamine nõuab liidu energiasüsteemi põhjalikku ümberkujundamist ja jõupingutusi, et mitte keegi ei jääks selles üleminekus kõrvale. Õiglase ülemineku mehhanismi kolm sammast peaksid käsitlema energialiidu strateegia viit mõõdet: „energiajulgeolek, solidaarsus ja usaldus“, mille eesmärk on mitmekesistada Euroopa energiaallikaid ning parandada ja tõhustada liidus toodetud energia kasutamist; „täielikult integreeritud energia siseturg“, et edendada võrkudevahelisi ühendusi, mis võimaldavad energia vaba liikumist kogu liidus, et võimaldada energiatarnijatel vabalt konkureerida ja pakkuda parimaid energiahindu; „energiatõhususe esikohale seadmise põhimõte“, kuna vähem energiat tarbiv energia vähendab saastet ja säilitab kodumaiseid energiaallikaid, vähendades liidu vajadust energiaimpordi järele; „majanduse CO₂ heite vähendamine“, mis on neljas mõõde, ergutab erasektori investeeringuid uude taristusse ja tehnoloogiasse;

ja „teadusuuringud, innovatsioon ja konkurentsivõime“, mille eesmärk on toetada läbimurret vähese CO₂ heitega tehnoloogia valdkonnas, koordineerides

teadusuuringuid ja aidates rahastada projekte koostöös erasektoriga.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Nagu on sätestatud Euroopa rohelises kokkuleppes ja kestliku Euroopa investeerimiskavas, peaks õiglase ülemineku mehhanism täiendada järgmise mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) muid meetmeid. See peaks aitama kaasa kliimaneutraalse liidu suunas liikumise sotsiaalsete ja majanduslike tagajärgedega tegelemisele, koondades liidu eelarvekulutused kliima- ja sotsiaalsetele eesmärkidele piirkondlikul tasandil.

Muudatusettepanek

(4) Nagu on sätestatud Euroopa rohelises kokkuleppes ja kestliku Euroopa investeerimiskavas, peaks õiglase ülemineku mehhanism **aitama viia läbi energiasüsteemi ümberkujundamist ja sellega kohanemist ning peaks** täiendada järgmise mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) muid meetmeid. See peaks aitama kaasa **2050. aastaks** kliimaneutraalse liidu suunas liikumise sotsiaalsete ja majanduslike tagajärgedega tegelemisele, koondades liidu eelarvekulutused kliima-, **majanduslikele** ja sotsiaalsetele eesmärkidele piirkondlikul tasandil.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Käesoleva määrusega asutatakse õiglase ülemineku fond (Just Transition Fund, JTF), mis on üks ühtekuuluvuspoliitika raames rakendatava õiglase ülemineku mehhanismi alustalasid. Õiglase ülemineku fondi eesmärk on **leevendada kliimamuutustega seotud** ülemineku kahjulikku mõju, toetades kõige enam mõjutatud territooriume ja asjaomaseid töötajaid. Õiglase ülemineku fondi erieesmärgi kohaselt peaksid fondist toetatavad meetmed otseselt aitama **leevendada** ülemineku mõju, **kuna**

Muudatusettepanek

(5) Käesoleva määrusega asutatakse õiglase ülemineku fond (Just Transition Fund, JTF), mis on üks ühtekuuluvuspoliitika raames rakendatava **energialiidu poliitikaga seotud** õiglase ülemineku mehhanismi alustalasid. Õiglase ülemineku fondi eesmärk on **tagada Euroopa solidaarsus, toetades meetmeid, mis on suunatud õiglase, tõhusa ja tulemusliku energiaalase ülemineku saavutamisele liikumisel kliimaneutraalse majanduse suunas, ning leevendada selle** ülemineku kahjulikku mõju, toetades kõige

nendega rahastatakse kohaliku majanduse **mitmekesistamist** ja **ajakohastamist** ning **leevendatakse** negatiivset mõju tööhõivele. See kajastub õiglase ülemineku fondi erieesmärgis, mis on kehtestatud samal tasandil ja loetletud koos määruse (EL) [uus ühissätete määrus] artiklis [4] sätestatud poliitikaeesmärkidega.

enam mõjutatud territooriume, **kogukondi** ja asjaomaseid töötajaid, **edendades samal ajal liidu ülemaailmsel konkurentsivõimet ja juhtpositsiooni tööstuses ning majanduskasvu ja heaolu**. Õiglase ülemineku fondi erieesmärgi kohaselt peaksid fondist toetatavad meetmed otseselt aitama **kaasa õiglasele energiaalasele üleminekule ja leevendama** ülemineku mõju, **rahastades investeringuid taskukohasesse puhtasse energiasse ning keskkonnaalaselt ja sotsiaalselt jätkusuutlikusse tegevusse, mis võib viia kohaliku majanduse mitmekesistamiseni ja moderniseerimiseni, ning leevendama** negatiivset mõju tööhõivele, **edendades uusi tööhõivevõimalusi nendel territooriumidel**. See kajastub õiglase ülemineku fondi erieesmärgis, mis on kehtestatud samal tasandil ja loetletud koos määruse EL [uus ühissätete määrus] artiklis [4] sätestatud poliitikaeesmärkidega.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5a) Võttes arvesse, kui oluline on rakendada paketti „Puhas energia kõikidele eurooplastele“, millel on oluline roll Euroopa Liidu üleminekul kliimanetraalsele majandusele ja energialiidu väljakujundamisel, peaks õiglase ülemineku fondil olema oluline roll endiste kaevanduste ümberkorraldamisel taastuvenergia tootmiseks. See võib vähendada käitusest kõrvaldamise kulusid, aidata kaasa energiajulgeolekule ning pakkuda kaevandusjärgsetele kogukondadele majanduslikku väärtust ja töökohti. Selliste projektide arendamisel tuleb

kasuks taristu olemasolu ja ulatuslik maa kättesaadavus. Lahendusi tuleb käsitleda juhtumipõhiselt, et tagada nende sobivus kohalike oludega. Tihe koostöö ettevõtete, reguleerivate asutuste, investorite, maakasutuse planeerijate ja kohalike kogukondade vahel on oluline, et teha kindlaks kõige säästvamad kasutusviisid ja maksimeerida sotsiaal-majanduslikku arengut. Õiglase ülemineku fond ei tohi süvendada ebavõrdsust liikmesriikide vahel ega nõrgestada ühtset turgu.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Võttes arvesse, kui oluline on võidelda kliimamuutuste vastu kooskõlas liidu kohustustega rakendada Pariisi kliimakokkulepet, ÜRO kestliku arengu eesmärkidega seotud kohustustega ja liidu suurema ambitsioonikusega, nagu on kavandatud Euroopa rohelises kokkuleppes, peaks õiglase ülemineku fond andma olulise panuse kliimameetmete peavoolustamisse. Õiglase ülemineku fondi omavahendid täiendavad investeeringuid, mida on vaja, et saavutada üldeesmärk, st liidu eelarvekulutustest 25 % eraldamine kliimaeesmärkide saavutamise toetamiseks. ERFist ja ESF+-st ümberpaigutatud vahendid **aitavad** täiel määral kaasa selle eesmärgi saavutamisele.

Muudatusettepanek

(6) Võttes arvesse, kui oluline on võidelda kliimamuutuste vastu kooskõlas liidu kohustustega rakendada Pariisi kliimakokkulepet, **et piirata temperatuuri tõusu 1,5 °C-ni võrreldes tööstusrevolutsioonieelse tasemega**, ÜRO kestliku arengu eesmärkidega seotud kohustustega ja liidu suurema ambitsioonikusega, nagu on kavandatud Euroopa rohelises kokkuleppes, peaks õiglase ülemineku fond andma olulise panuse kliimameetmete peavoolustamisse **ning tagama põhimõtte „mitte kedagi ei tohi kõrvale jätta“ järgimine, soodustades kõige rängemalt mõjutatud piirkondade energiaalast üleminekut**. Õiglase ülemineku fondi omavahendid täiendavad investeeringuid, mida on vaja, et saavutada üldeesmärk, st liidu eelarvekulutustest 25 % eraldamine kliimaeesmärkide saavutamise toetamiseks. ERFist ja ESF+-st **vabatahtlikult** ümberpaigutatud vahendid **peaksid aitama** täiel määral kaasa selle eesmärgi saavutamisele.

Muudatusettepanek 9

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 7**

Komisjoni ettepanek

(7) Õiglase ülemineku fondi vahendid peaksid **täiendama ühtekuuluvuspoliitika raames kättesaadavaid** vahendeid.

Muudatusettepanek

(7) Õiglase ülemineku fondi vahendid peaksid **olema märkimisväärsed ja vastama fondi kaugeleulatuvale eesmärgile. Ühise ülemineku fondi vahendite loomine ei tohiks mingil juhul tuua kaasa määrusega (EL).../... [uus ühissätete määrus] hõlmatud fondide eelarvetele või Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) eraldatud vahendite kärpimist või ümberpaigutamist. Liikmesriikidel peaks olema võimalus otsustada täiendada õiglase ülemineku fondile eraldatud vahendeid ERFist ja ESFist ümberpaigutatud vahenditega kooskõlas määruse (EL) [uus ühissätete määrus] artikliga 21a.**

Muudatusettepanek 10

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8**

Komisjoni ettepanek

(8) Üleminek kliimanetraalsele majandusele **on väljakutse** kõigile liikmesriikidele. Eriti keerukas on see liikmesriikide jaoks, kes sõltuvad suurel määral fossiilkütustest või suure kasvuhooonegaaside heitemahukusega tööstusprotsessidest, mille puhul tuleb tegevus järk-järgult lõpetada, või kes peavad kliimanetraalsusele ülemineku tõttu kohandusi tegema ja kellel puuduvad selleks rahalised vahendid. Seetõttu peaks **õiglase ülemineku fond hõlmama kõiki liikmesriike, kuid selle** rahaliste vahendite jaotus **peaks** kajastama liikmesriikide suutlikkust rahastada vajalikke investeeringuid, et tulla toime

Muudatusettepanek

(8) Üleminek kliimanetraalsele majandusele **nõuab märkimisväärsed investeeringuid ja on** kõigile liikmesriikidele **nii väljakutse kui ka võimalus**. Eriti keerukas on see liikmesriikide jaoks, kes sõltuvad **või on viimase ajani sõltunud** suurel määral **tahketest** fossiilkütustest või suure kasvuhooonegaaside heitemahukusega tööstusprotsessidest, mille puhul tuleb tegevus järk-järgult lõpetada, või kes peavad kliimanetraalsusele ülemineku tõttu kohandusi tegema ja kellel puuduvad selleks rahalised vahendid. Seetõttu peaks **fondi** rahaliste vahendite jaotus kajastama liikmesriikide **lähtepunkti energiaalase ülemineku protsessis ja** suutlikkust

kliimaneutraalsusele üleminekuga.

rahastada **mõjutatud piirkonnas** vajalikke investeeringuid, et tulla toime kliimaneutraalsusele üleminekuga **ELis 2050. aastaks**.

Muudatusettepanek 11

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8a) Kliimaneutraalsusele üleminek pakub ka uusi majanduslikke võimalusi. Eelkõige võib endiste kaevanduste ümberkujundamine taastuvenergia tootmiseks ja taastuvenergia taristu ehitamine sellistele kaevandusaladele või naaberpiirkondadesse luua kaevandusjärgsete kogukondade jaoks keskkonnahoidlikke töökohti. Üleminek sөepõhiselt piirkondlikult majanduselt ja piirkondlikelt energiasüsteemidelt taastuvenergiale võimaldab kohalikel kogukondadel saada energiasüsteemi ümberkujundamises aktiivseteks osalejateks ja omanikeks ning liikuda ühe tööstusharu mudelilt mitut tööstusharu hõlmavale mudelile. Sөekaevanduspiirkondade ümberkujundamisel taastuvenergia keskusteks saab ära kasutada taristu olemasolu ning maa ja koolitatud personali ulatuslikku kättesaadavust. Lisaks võib selline ümberkujundamine aidata kaasa energiajulgeolekule ja vastupanuvõimele, tuginedes detsentraliseeritud energiasüsteemi mudelile.

Muudatusettepanek 12

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 9 a (uus)**

(9a) Kooskõlas [Euroopa taasterahastut käsitleva] määrusega ja selle kohaselt eraldatud vahendite piires tuleks õiglase ülemineku fondi raames rakendada taaste ja vastupidavuse rahastamismeetmeid, et oleks võimalik toime tulla COVID-19 kriisi enneolematu mõjuga. Selliseid lisavahendeid tuleks kasutada nii, et oleks tagatud [Euroopa taasterahastu] määruuses sätestatud ajapiirangutest kinnipidamine.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10

(10) Käesolevas määruuses määratakse kindlaks investeeringute liigid, mille kulusid õiglase ülemineku fond võib toetada. **Kõik toetatavad tegevused peaksid olema** täielikus kooskõlas liidu kliima- ja keskkonnaprioriteetidega. Investeeringute loetelu peaks sisaldama neid, mis toetavad kohalikku majandust **ja on** pikas perspektiivis kestlikud, võttes arvesse kõiki rohelise kokkuleppe eesmäärke. Rahastatavad projektid peaksid toetama üleminekut kliimanetraalsele ringmajandusele. **Hääubuvate** sektorite puhul, nagu söel, pruunsöel, turbal ja põlevkivil või kõnealuste fossiilkütuste kaevandamisel põhinev energiatootmine, peaks toetus olema seotud asjaomase tegevuse järkjärgulise lõpetamisega ja tööhõive taseme vastava vähendamisega. **Suure kasvuhoonegaaside heitemahukusega sektorite ümberkujundamiseks** tuleks toetusega edendada **uusi** tegevusi, võttes kasutusele uusi tehnoloogiaid, **uusi protsesse** või **tooteid, mis toovad kaasa heitkoguste märkimisväärse vähendamise**, kooskõlas

(10) Käesolevas määruuses määratakse kindlaks investeeringute liigid, mille kulusid õiglase ülemineku fond võib toetada. **Kõiki toetatavaid tegevusi tuleks ellu viia** täielikus kooskõlas liidu kliima- ja keskkonnaalaste eesmärkide ja õigusaktidega, sealhulgas **ELi 2030. aasta energia- ja kliimaeesmärkidega, mis käsitlevad kasvuhoonegaaside heite vähendamist, energiatõhususe parandamist ja taastuvenergia tarbimist, ning vajaduse korral kriteeriumidega, mis on kehtestatud [määrusega, millega luuakse kestlike investeeringute soodustamise raamistik], et teha kindlaks, kas majandustegevus on keskkonnasäästlik**. Investeeringute loetelu peaks sisaldama neid, mis toetavad kohalikku majandust, **on tehnoloogiliselt teostatavad ja** pikas perspektiivis kestlikud, võttes arvesse kõiki rohelise kokkuleppe eesmäärke. Rahastatavad projektid peaksid toetama **järkjärgulist** üleminekut **innovaatilisele, konkurentsija vastupanuvõimelisele** kliimanetraalsele ringmajandusele. **Suure CO₂ heite**

ELi 2030. aasta **kliimaeesmärkide** ja kliimaneutraalsuse eesmärgiga **aastaks 2050**,¹³ säilitades ja **suurendades** samal ajal **tööhõivet ning** vältides keskkonnaseisundi halvenemist. Erilist tähelepanu tuleks pöörata ka tegevustele, millega edendatakse innovatsiooni ja teadusuuringuid arenenud ja säästvate tehnoloogiate valdkonnas, samuti digiteerimise ja **ühenduvuse** valdkonnas, tingimusel et sellised meetmed toetavad üleminekut kliimaneutraalsele ringmajandusele ja aitavad leevendada sellise ülemineku negatiivseid kõrvalmõjusid.

tasemega sektorite puhul, nagu söel, pruunsöel, turbal ja põlevkivil või kõnealuste fossiilkütuste kaevandamisel põhinev energiatootmine, peaks toetus olema seotud asjaomase tegevuse järkjärgulise lõpetamisega ja tööhõive taseme vastava vähendamisega, **mis viiakse ellu koostöös sotsiaalpartneritega ja mõistliku aja jooksul. Et need sektorid ümber kujundada**, tuleks toetusega edendada **energiatõhusust ja väikese süsinikdioksiidiheitega** tegevusi, võttes kasutusele uusi tehnoloogiaid, **taastuvaid energiaallikaid ning investeerides vähese heitega taskukohase puhta energia taristu ja tehnoloogia kasutuselevõttu ning uutesse protsessidesse või toodetesse. Lisaks tuleb varustuskindlus tagada tehnilise innovatsiooniga, sealhulgas vesiniku, eelkõige rohelise vesiniku kasutuselevõttuga, millest võib saada üks peamisi energiakandjaid 21. sajandil. Selline tegevus peaks märkimisväärselt vähendada piirkonna energiasüsteemi olelusringi jooksul tekkivaid heitkoguseid ning olema kooskõlas ELi 2030. aasta kliima- ja energiaeesmärkidega ning ELi kliimaneutraalsuse eesmärgiga 2050**¹³. **aastaks**, säilitades ja **edendades** samal ajal **kvalifitseeritud ja jätkusuutlikku tööhõivet**, vältides keskkonnaseisundi halvenemist, **tagades energiasüsteemi usaldusväärsuse ning tõhustades sellise energiasüsteemi töökindlust, mis põhineb eelkõige ja peamiselt taastuvatel energiaallikatel põhineval energiatõhususel, sealhulgas paindlike tasakaalustamistehnoloogiate ja salvestuslahenduste abil.** Erilist tähelepanu tuleks pöörata ka tegevustele, millega edendatakse innovatsiooni ja teadusuuringuid arenenud ja säästvate tehnoloogiate valdkonnas, **edendades koostoimet programmiga „Euroopa horisont“**, samuti digiteerimise, **ühenduvuse ja aruka liikuvuse** valdkonnas, tingimusel et sellised meetmed toetavad üleminekut **konkurentsivõimelisele** kliimaneutraalsele

ringmajandusele ja aitavad leevendada sellise ülemineku negatiivseid kõrvalmõjusid.

---

¹³ Nagu on sätestatud komisjoni teatistes Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, Regioonide Komiteele ning Euroopa Investeerimispannale „Puhas planeet kõigi jaoks – Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni“, COM(2018) 773 final.

---

¹³ Nagu on sätestatud komisjoni teatistes Euroopa Parlamendile, Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, Regioonide Komiteele ning Euroopa Investeerimispannale „Puhas planeet kõigi jaoks – Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni“, COM(2018) 773 final.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Kliimamuutustega seotud üleminekust enim mõjutatud kodanike kaitsmiseks peaks õiglase ülemineku fond hõlmama ka mõjutatud töötajate oskuste täiendamist ja ümberõpet, et aidata neil kohaneda uute töövõimalustega ning pakkuda tööotsijatele abi töö otsimisel ja **aktiivset kaasamist tööturule**.

Muudatusettepanek

(11) Kliimamuutustega seotud üleminekust enim mõjutatud kodanike kaitsmiseks peaks õiglase ülemineku fond hõlmama ka mõjutatud töötajate oskuste täiendamist ja ümberõpet, et aidata neil **vajalike kvalifikatsioonide pakkumise abil** kohaneda uute töövõimalustega ning pakkuda tööotsijatele abi töö otsimisel **Nõuetekohaselt tuleks arvesse võtta oskusi ja kvalifikatsioone, mis on kooskõlas üleminekuga kliimaneutraalsusele. Esmajärjekorras tuleks tähelepanu pöörata ümberõppele, mida pakutakse kooskõlas piirkondliku tööturu vajadustega, eelkõige töökohapõhisele ümberõppele või osalise tööajaga töötamise ja osalise tööajaga ümberõppe kombinatsioonile. Üleminek puhtale energiasüsteemile, mis põhineb taastuvate energiaallikate kasutamisel ja energiatõhususel, pakub märkimisväärset töökohtade loomise potentsiaali fossiilkütustest sõltumatel territooriumidel. Töötajatele ja tööotsijatele suunatud meetmetes tuleks nõuetekohaselt arvesse**

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

(12) Selleks et suurendada üleminekust mõjutatud territooriumide majanduslikku mitmekesisust, peaks õiglase ülemineku fond toetama tulusaid investeeringuid VKEdesse. Tulusat investeeringut tuleks käsitada investeeringuna ettevõtete põhivarasse või immateriaalsesse varasse eesmärgiga toota kaupu ja teenuseid, aidates seega kaasa kapitali kogumahutusele ja tööhõivele. Ettevõtete puhul, mis ei ole VKEd, tuleks tulusaid investeeringuid toetada üksnes siis, kui need **on vajalikud** üleminekust tingitud töökohtade kaotuse **leevendamiseks**, luues uusi või kaitstes märkimisväärsel arvul olemasolevaid töökohti, ning kui need ei põhjusta ümberpaigutamist ega tulene sellest. Investeeringud olemasolevatesse tööstusrajatistesse, sealhulgas liidu heitkogustega kauplemise süsteemiga hõlmatud rajatistesse, peaksid olema lubatud, kui need aitavad kaasa 2050. aastaks kliimanetraalsele majandusele üleminekule ja on oluliselt väiksemad asjakohastest võrdlusalustest, mis on kehtestatud saastekvootide tasuta eraldamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ¹⁴ alusel, ning kui nende tulemuseks on märkimisväärse arvu töökohtade kaitse. Iga sellist investeeringut tuleks vastavalt põhjendada asjakohases õiglase ülemineku territoriaalses kavas. Siseturu terviklikkuse ja ühtekuuluvuspoliitika kaitsmiseks peaks toetus ettevõtjatele olema kooskõlas liidu riigiabi eeskirjadega, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklites 107 ja 108, ning eelkõige peaks muude ettevõtjate kui VKEde tulusate investeeringute toetamine

Muudatusettepanek

(12) Selleks et suurendada **energiaalasest** üleminekust mõjutatud territooriumide majanduslikku mitmekesisust **ja moderniseerimist**, peaks õiglase ülemineku fond toetama tulusaid investeeringuid VKEdesse. Tulusat investeeringut tuleks käsitada investeeringuna ettevõtete põhivarasse või immateriaalsesse varasse eesmärgiga toota kaupu ja teenuseid, aidates seega kaasa kapitali kogumahutusele ja **kestlikule ja kvaliteetsele** tööhõivele. Ettevõtete puhul, mis ei ole VKEd, tuleks tulusaid investeeringuid toetada üksnes siis, kui need **aitavad kaasa keskkonnahoidlikele energiaallikatele üleminekule või rakendavad neid, panustavad kliimanetraalsuse saavutamisse või hõlbustavad** üleminekust tingitud töökohtade kaotuse **leevendamist**, luues uusi või kaitstes märkimisväärsel arvul olemasolevaid töökohti, ning kui need ei põhjusta ümberpaigutamist ega tulene sellest. Investeeringud olemasolevatesse tööstusrajatistesse, sealhulgas liidu heitkogustega kauplemise süsteemiga hõlmatud rajatistesse, peaksid olema lubatud, kui need aitavad kaasa 2050. aastaks kliimanetraalsele majandusele üleminekule ja on oluliselt väiksemad asjakohastest võrdlusalustest, mis on kehtestatud saastekvootide tasuta eraldamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ¹⁴ alusel, ning kui nende tulemuseks on märkimisväärse arvu töökohtade kaitse. Iga sellist investeeringut tuleks vastavalt põhjendada asjakohases õiglase ülemineku territoriaalses kavas. **Liidu heitkogustega**

piirduma ettevõtjatega, kes asuvad piirkondades, mis on määratletud abi saavate piirkondadena ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses.

kauplemise süsteemiga hõlmatud tööstusrajatistesse tehtavad investeeringud ei tohi olla suunatud viisil, mis aitaks suurendada saastekvootidega kauplemisest juba saadavat kasumit.

Siseturu terviklikkuse ja ühtekuuluvuspoliitika kaitsmiseks peaks toetus ettevõtjatele olema kooskõlas liidu riigiabi eeskirjadega, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artiklites 107 ja 108, ning eelkõige peaks muude ettevõtjate kui VKEde tulusate investeeringute toetamine piirduma ettevõtjatega, kes asuvad piirkondades, mis on määratletud abi saavate piirkondadena ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 tähenduses.

---

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

---

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse ühenduses kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 12 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12a) Õiglase ülemineku fondi eesmärkide saavutamiseks peaks komisjon kaaluma keskkonnakaitse- ja energiaalase riigiabi suuniste muutmist, mis on vajalik erasektori investeeringute ja õiglase ülemineku fondi eduka rakendamise hõlbustamiseks. Vaja on tugevat riigiabi raamistikku, et vältida olukorda, kus igasugune CO₂ heite vähendamiseks antav abi põhjustab põhjendamatuid moonutusi siseturul. Rohelise kokkuleppega peab kaasnema keskkonna- ja energiaalase riigiabi suuniste läbivaatamine, võttes eelkõige arvesse hiljutisi ja uusi regulatiivseid

arenguid, tehnoloogia arengut ja võimalusi ning turu arengut energiasektoris. Keskkonnakaitse- ja energiaalase riigiabi suuniste kavandatud läbivaatamisel tuleks võimaldada söetootmise järkjärgulisest kaotamisest tulenevate struktuurimuutuste riiklikku toetamist samadel tingimustel, mis kehtivad õiglase ülemineku fondi suhtes. Suuniste läbivaatamisel tuleks nõuetekohaselt arvesse võtta asjaomaste piirkondade struktuurimuutustega seotud probleeme, et nendes piirkondades saaks projekte piisavalt paindlikult sotsiaalselt ja majanduslikult elujõulisel viisil ellu viia.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 12 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12b) Toetust, mida õiglase ülemineku fondi kaudu antakse muudesse ettevõtetesse kui VKEdesse tehtavate tulusate investeringute jaoks, peaks olema võimalik anda ka muudes piirkondades kui need, millele tohib riigiabi anda kohaldatavate riigiabinormide alusel Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktide a ja c kohaselt. Vastupidi, riigiabi eeskirjad peaksid võimaldama kõigil õiglase ülemineku fondi kaudu abi saavatel piirkondadel varakult tõhusalt tegeleda töökohtade kadumise ohuga. See tuleks tagada ka komisjoni määruse (EL) nr 651/2014^{1a} vastava kohandamisega.

---

^{1a} Komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 651/2014 aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.6.2014, lk

1).

Muudatusettepanek 18

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12c) Kliimanetraalsele majandusele üleminekust enim mõjutatud piirkondadele tuleks anda võimalus hakata sellega seotud struktuurimuutustega aktiivselt tegelema võimalikult vara. See nõuab riigiabi käsitlevate õigusaktide kohandamist, näiteks Euroopa Komisjoni uue suunise kaudu ELi toimimise lepingu artikli 107 lõike 3 punktide b või c alusel, et tagada abi lubatavus kohaldatavate eeskirjade alusel, olenemata abistatavate piirkondade staatusest;

Muudatusettepanek 19

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12d) Kõik investeeringud peaks olema kooskõlas energiatõhususe esikohale seadmise ja „saastaja maksab“ põhimõtetega. Tagamaks, et fondi ei kasutata ettevõtja keskkonnavastutuse alla kuuluva keskkonnakahju heastamise kulude katmiseks ega saaste ja muu keskkonnamõju vähendamise stiimulite moonutamiseks, tuleks seepärast kohtade taastamise ja saastest puhastamise, ökosüsteemide taastamise ja otstarbe muutmise seotud investeeringute toetamist kasutada viimase abinõuna üksnes juhul, kui ühtegi ettevõtjat ei saa pidada selliste meetmete rahastamise eest õiguslikult vastutavaks vastavalt ELi

toimimise lepingu artiklis 191 sätestatud põhimõttele „saastaja maksab“.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

(13) Selleks et tagada õiglase ülemineku fondi vahendite kavandamise paindlikkus tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgi raames, peaks olema võimalik ette valmistada iseseisev õiglase ülemineku fondi programm või kavandada õiglase ülemineku fondi vahendeid Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF), Euroopa Sotsiaalfond+-st (ESF+) või Ühtekuuluvusfondist toetatava programmi raames ühe või mitme sihtotstarbelise prioriteedi raames. ***Vastavalt määruse (EL) [uus ühissätete määrus] artiklile 21a tuleks*** õiglase ülemineku fondi vahendeid ***suurendada*** ERFist ja ESF+-st saadava täiendava rahastamisega. ERFist ja ESF+-st ümberpaigutatud asjaomased summad peaksid olema kooskõlas õiglase ülemineku territoriaalsetes kavades sätestatud tegevuste liikidega.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

(14) Õiglase ülemineku fondi toetus peaks sõltuma üleminekuprotsessi tõhusast rakendamisest konkreetsel territooriumil, et saavutada kliimaneutraalne majandus. Sellega seoses peaksid liikmesriigid koostöös asjaomaste ***sidusrühmadega*** ja

Muudatusettepanek

(13) Selleks et tagada õiglase ülemineku fondi vahendite kavandamise paindlikkus tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgi raames, peaks olema võimalik ette valmistada iseseisev õiglase ülemineku fondi programm või kavandada õiglase ülemineku fondi vahendeid Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF), Euroopa Sotsiaalfond+-st (ESF+) või Ühtekuuluvusfondist toetatava programmi raames ühe või mitme sihtotstarbelise prioriteedi raames ***koos täiendavate vahenditega. Liikmesriikidel peaks olema võimalus otsustada tugevdada*** õiglase ülemineku fondi vahendeid ERFist ja ESF+-st saadava täiendava rahastamisega, ***mille jaoks tuleks neile anda täiendavaid vahendeid.*** ERFist ja ESF+-st ümberpaigutatud asjaomased summad peaksid olema kooskõlas õiglase ülemineku territoriaalsetes kavades sätestatud tegevuste liikidega.

komisjoni toetusel ning kooskõlas oma riiklike energia- ja kliimakavadega **koostama** õiglase ülemineku **territoriaalsed** kavad, milles kirjeldatakse üksikasjalikult üleminekuprotsessi. Selleks peaks komisjon looma õiglase ülemineku platvormi, mis tugineks olemasolevale üleminekuetapis olevate söekaevanduspiirkondade **platvormile**, et võimaldada kahe- ja mitmepoolset kogemuste ja parimate tavade vahetamist kõigis mõjutatud sektorites.

komisjon, koostöös (**vähemalt NUTSi 2. ja 3. tasandi**) asjaomaste **territooriumide asjaomaste piirkondlike ja kohalike ametiasutustega, tööstuse ja ametiühingute, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja muid asjaomaste sidusrühmade esindajatega koostama** kooskõlas oma riiklike energia- ja kliimakavadega **ette territoriaalse** õiglase ülemineku kavad, milles kirjeldatakse üksikasjalikult üleminekuprotsessi **ja mis sisaldavad teavet selle rakendamise, järelevalve ja hindamise kohta**. Selleks peaks komisjon looma õiglase ülemineku platvormi, mis tugineks olemasolevale üleminekuetapis olevate söekaevanduspiirkondade **platvormi kogemustele ja edule**, et võimaldada kahe- ja mitmepoolset kogemuste ja parimate tavade vahetamist kõigis mõjutatud sektorites.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

(15) Õiglase ülemineku territoriaalsetes kavades tuleks kindlaks määrata kõige negatiivsemalt mõjutatud territooriumid, kuhu õiglase ülemineku fondi toetus tuleks koondada, ning kirjeldada konkreetseid meetmeid, mida tuleb võtta kliimanetraalse majanduse saavutamiseks, eelkõige seoses fossiilkütuste tootmist või muid suure kasvuhoonegaaside heitemahukusega tegevusi hõlmavate rajatiste ümberkorraldamise või sulgemisega. Need territooriumid peaksid vastama NUTS 3. tasandi piirkondadele või olema nende osad. Kavades tuleks üksikasjalikult kirjeldada nende territooriumide probleeme ja vajadusi ning määrata kindlaks vajalikud tegevused viisil, mis tagab kliimamuutustele vastupanuvõimelise ning

Muudatusettepanek

(15) Õiglase ülemineku territoriaalsetes kavades tuleks **pärast asjaosalistega konsulteerimist** kindlaks määrata kõige negatiivsemalt mõjutatud territooriumid, kuhu õiglase ülemineku fondi toetus tuleks koondada, ning kirjeldada konkreetseid meetmeid, mida tuleb võtta **liidu 2030. aasta energia- ja kliimaeesmärkide ja** kliimanetraalse majanduse saavutamiseks, eelkõige seoses **tahkete** fossiilkütuste tootmist või muid suure kasvuhoonegaaside heitemahukusega tegevusi hõlmavate rajatiste ümberkorraldamise või sulgemisega, **süülitades olemasolevaid ja arendades uusi töövõimalusi, et vältida mõjutatud piirkondades sotsiaalset tõrjutust**. Need territooriumid peaksid vastama NUTS 3. tasandi piirkondadele või olema nende

kliimaneutraalsusele üleminekuga ja **roheline kokkuleppe eesmärkidega** kokkusobiva majandustegevuse ühtse arengu. Õiglase ülemineku fondist peaksid rahalist toetust saama ainult need investeeringud, mis on kooskõlas üleminekukavadega. Õiglase ülemineku territoriaalsed kavad peaksid olema osa programmidest (mida toetavad olenevalt asjaoludest kas ERF, ESF+, Ühtekuuluvusfond või JTF), mille komisjon on heaks kiitnud.

osad. Kavades tuleks üksikasjalikult kirjeldada nende territooriumide probleeme ja vajadusi, **sealhulgas töötuse määra, rahvastikukao suundumusi ja varajasi ümberkorraldus- või üleminekupüüdlusi**, ning määrata kindlaks vajalikud tegevused viisil, mis tagab kliimamuutustele vastupanuvõimelise ning kliimaneutraalsusele üleminekuga ja **liidu 2030. aasta energia- ja kliimaeesmärkidega ja roheline kokkuleppega** kokkusobiva majandustegevuse ühtse arengu, **tehes seda võimaluse korral koostöös muude asjakohaste liidu ja riiklike rahastamiskavade ja -programmidega ning liidu muude poliitiliste prioriteetidega**.

Õiglase ülemineku fondist peaksid rahalist toetust saama ainult need investeeringud, mis on kooskõlas üleminekukavadega. Õiglase ülemineku territoriaalsed kavad peaksid olema osa programmidest (mida toetavad olenevalt asjaoludest kas ERF, ESF+, Ühtekuuluvusfond või JTF), mille komisjon on heaks kiitnud.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) Käeoleva määruse eesmärke, nimelt toetada territooriume, kus **toimuvad** majanduslikud ja sotsiaalsed **muutused, et minna üle** kliimaneutraalsele majandusele, ei suuda liikmesriigid üksi piisavalt saavutada. Selle peamised põhjused on ühelt poolt erinevused eri territooriumide arengutasemes ja mahajäämus kõige ebasoodsamates piirkondades, samuti liikmesriikide ja territooriumide rahaliste vahendite piiratus ning teiselt poolt vajadus ühtse rakendusraamistiku järele, mis hõlmaks mitut eelarve jagatud täitmise alla kuuluvat liidu fondi. Kuna neid eesmärke

Muudatusettepanek

(19) Käeoleva määruse eesmärke, nimelt toetada territooriume, kus **on tähtsad** majanduslikud, **energiaalased** ja sotsiaalsed **probleemid üleminekul** kliimaneutraalsele majandusele, ei suuda liikmesriigid üksi piisavalt saavutada. Selle peamised põhjused on ühelt poolt erinevused eri territooriumide arengutasemes ja mahajäämus kõige ebasoodsamates piirkondades, samuti liikmesriikide ja territooriumide rahaliste vahendite piiratus ning teiselt poolt vajadus ühtse rakendusraamistiku järele, mis hõlmaks mitut eelarve jagatud täitmise alla

saab paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

kuuluvat liidu fondi. ***Tuleb tagada poliitika sidusus muude poliitikavaldkondadega, eelkõige tööstuspoliitika ja riigihankenormidega, et tagada võrdsed tingimused, mis võimaldavad liidu tööstusel, sealhulgas VKEdel, toota kestlikke kaupu ja osutada teenuseid kooskõlas rohelise kokkuleppega ning luua töökohti.*** Kuna neid eesmärke saab paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuspõhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Käesoleva määrusega asutatakse õiglase ülemineku fond, et toetada territooriume, mis seisavad silmitsi tõsiste sotsiaalmajanduslike ***probleemidega***, mis on ***seotud*** 2050. aastaks ***liidu kliimanetraalsele majandusele ülemineku protsessiga***.

Muudatusettepanek

1. Käesoleva määrusega asutatakse õiglase ülemineku fond, et toetada territooriume, mis seisavad silmitsi tõsiste sotsiaalmajanduslike, ***energia- ja keskkonnaprobleemidega***, mis ***tulenevad liikmesriikide eripärast energiaalases üleminekuprotsessis, mille eesmärk on saavutada liidu 2030. aastaks seatud energia- ja kliimaeesmärgid ning liidu kliimanetraalne majandus*** 2050. aastaks, ***nimelt piirkondi, mis oma praeguse või hiljutise suure sõltuvuse tõttu tahketest fossiilkütustest, nagu kivisüsi, pruunsüsi, turvas ja põlevkivi, või suure kasvuhooonegaaside heitemahukusega tööstusprotsessidest seisavad silmitsi oluliste struktuurimuutustega***.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Kooskõlas määruse (EL) [uus ühissätete määrus] artikli [4 lõike 1] teise lõiguga aitab õiglase ülemineku fond kaasa **ühtsele erieesmärgile „võimaldada piirkondadel ja inimestel tegeleda** kliimanetraalsele majandusele ülemineku sotsiaalsete, majanduslike ja **keskkonnamõjudega**“.

Muudatusettepanek

Kooskõlas määruse (EL) [uus ühissätete määrus] artikli [4 lõike 1] teise lõiguga aitab õiglase ülemineku fond kaasa **ühtse erieesmärgi saavutamisele, et saavutada kindel, tõhus ja keskkonnasäästlik energiaüleminek** kliimanetraalsele majandusele, **milles võetakse arvesse territoriaalse õiglase ülemineku kavade väljatöötamist, et tagada töötajate, energiasektori, tööstuse, investorite ja kogukondade usaldusväärsus ning anda piirkondadele, ettevõtjatele ja inimestele õiglased ja võrdsed võimalused tegeleda energiaalase ülemineku sotsiaalsete, majanduslike, energiajulgeoleku, kütteostuvõimetuse ja keskkonnamõjudega.**

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõik 1 – alalõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Õiglase ülemineku fondi toetatavad meetmed peavad olema kooskõlas Pariisi kokkuleppega, liidu energia- ja kliimaeesmärkidega aastateks 2030 ja 2050 ning ringmajanduse põhimõtetega. Eelkõige toetatakse õiglase ülemineku fondist jõupingutusi, et täielikult saavutada selle üleminekuga kaasnev märkimisväärne töökohtade loomise potentsiaal mõjutatud piirkondades.

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Õiglase ülemineku fond toetab tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärki kõigis liikmesriikides.

Muudatusettepanek

1. Õiglase ülemineku fond toetab tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärki kõigis liikmesriikides, *kes on heaks kiitnud eesmärgi saavutada liidus 2050. aastaks kliimaneutraalne majandus ning näitavad oma pühendumust oma riiklikes energia- ja kliimakavades, eelkõige nendes piirkondades, kus energiasüsteemi ümberkujundamisega seotud probleemide olulisuse tõttu on liidu rahalist abi kõige rohkem vaja.*
Kooskõlas käesoleva määruse I lisaga eraldatakse õiglase ülemineku fondi vahendid peamiselt söekaevanduspiirkondadele, mis on loetletud söekaevandus- ja CO₂-mahukate piirkondade platvormi (üleminevate söekaevanduspiirkondade platvorm) pädevusraamistiku lisas, et tegeleda nende energiasüsteemi ümberkujundamise sotsiaalsete, majanduslike, energiajulgeoleku ja keskkonnamõjudega.

Muudatusettepanek 28

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgi raames on eelarveliste kulukohustuste täitmiseks ajavahemikul 2021–2027 ette nähtud **7,5 miljardit eurot (2018. aasta hindades)** õiglase ülemineku fondi vahendeid, mida võib suurendada vastavalt vajadusele liidu eelarvest eraldatud lisavahenditega ja muude vahenditega kooskõlas kohaldatava alusaktiga.

Muudatusettepanek

Tööhõivesse ja majanduskasvu investeerimise eesmärgi raames on eelarveliste kulukohustuste täitmiseks ajavahemikul 2021–2027 ette nähtud **vähemalt 44 073 459 000 eurot (jooksevhindades)** õiglase ülemineku fondi vahendeid, mida **ei paigutata ümber eraldistest, mis on mõeldud määruse (EL) [uus ühissätete määrus] kohaldamisalasse kuuluvate fondide, näiteks Euroopa Regionaalarengufondi (ERF), Euroopa Sotsiaalfondi (ESF+) või Euroopa**

Maaelu Arengu Põllumajandusfondi (EAFRD) jaoks. Seda summat võib suurendada vastavalt vajadusele liidu eelarvest eraldatud lisavahenditega ja muude vahenditega kooskõlas kohaldatava alusaktiga.

Muudatusettepanek 29

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Programmitöö ja edasise liidu eelarvesse lisamise eesmärgil korrigeeritakse esimeses lõigus osutatud summat aastas 2 % indeksiga.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 30

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

4. Erandina määruse (EL) [uus ühissätete määrus] artiklist [21a] ei nähta selliste lõikes 2 osutatud täiendavate vahendite puhul, mis on õiglase ülemineku fondile liidu eelarvest või muudest vahenditest eraldatud, ette täiendavat toetust ERFist või ESF⁺-st.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 31

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Õiglase ülemineku fondist toetatakse üksnes tegevusi, mis on otseselt seotud artiklis 2 sätestatud erieesmärgiga, ja mis aitavad kaasa artikli 7 kohaselt

Muudatusettepanek

1. Õiglase ülemineku fondist toetatakse üksnes tegevusi, mis on otseselt seotud artiklis 2 sätestatud erieesmärgiga, ja mis aitavad kaasa artikli 7 kohaselt

kehtestatud õiglase ülemineku territoriaalsete kavade rakendamisele.

kehtestatud **jätkusuutliku** õiglase ülemineku territoriaalsete kavade rakendamisele.

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Kooskõlas lõikega 1 toetatakse õiglase ülemineku fondist **üksnes** järgmisi tegevusi:

Muudatusettepanek

Kooskõlas lõikega 1 toetatakse õiglase ülemineku fondist järgmisi tegevusi:

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) tulusad investeeringud VKEdesse, sealhulgas idufirmadesse, mis **toovad** kaasa majanduse mitmekesistamise ja ümberkorraldamise;

Muudatusettepanek

a) tulusad **ja jätkusuutlikud** investeeringud VKEdesse, sealhulgas idufirmadesse, **ühistutesse, kodanike energiakogukondadesse ja kolmanda sektori organisatsioonidesse, samuti piirkondlikesse ja kohalikesse avaliku sektori ettevõtetesse**, mis **toob** kaasa majanduse mitmekesistamise ja ümberkorraldamise **ning aitab kaasa kvaliteetsete uute töökohtade loomisele**;

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) investeeringud uute ettevõtete loomisse, **sealhulgas ettevõtlusinkubaatorite ja konsultatsiooniteenuste kaudu**;

Muudatusettepanek

b) investeeringud uute ettevõtete loomisse, **eelkõige VKEdesse ja idufirmadesse, mis aitab majandust mitmekesistada ja luua uusi töökohti, sealhulgas asjakohaste**

*ettevõtluskonsultatsiooniteenuste
pakkumine;*

Muudatusettepanek 35

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

c) investeeringud teadus- ja innovatsioonitegevusse ning kõrgtehnoloogiale ülemineku edendamine;

Muudatusettepanek

c) investeeringud **kestlikusse** teadus- ja innovatsioonitegevusse, **sealhulgas energiauuringutesse, mis hõlmab uurimiskeskuste ja ülikoolide arendatavat uurimistegevust**, ning kõrgtehnoloogiale ülemineku edendamine;

Muudatusettepanek 36

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt d**

Komisjoni ettepanek

d) investeeringud taskukohase puhta energia tehnoloogia ja **taristu** kasutuselevõttu, kasvuhoonegaaside heite vähendamisse, energiatõhususse ja **taastuvenergiasse**;

Muudatusettepanek

d) investeeringud taskukohase, **turvalise, kestliku, ohutu ja paindliku** puhta energia **süsteemi** tehnoloogia, **taristu** ja **teenuste** kasutuselevõttu, kasvuhoonegaaside heite vähendamisse, energiatõhususse ja **salvestuslahendustesse**;

Muudatusettepanek 37

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt d a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

da) **investeeringud taastuvenergia varadesse, taristusse ja tehnoloogiasse, sealhulgas salvestamislahendused, toetus oma tarbeks tootmisele ning taastuvenergiat töötavate kütte- ja jahutussüsteemide arendamisele ja neile**

üleminekule;

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt d b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

db) investeeringud hoonete energiatõhusamaks renoveerimiseks kooskõlas komisjoni tulevase renoveerimislaine algatusega, sealhulgas töötajate oskuste täiendamine ja ümberõpe selles valdkonnas;

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt d c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

dc) investeeringud piiriülesesse elektriühendusse, et saavutada 2030. aastaks elektrivõrkude 15 % ühendatuse eesmärk;

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt d d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

dd) investeeringud tõhusasse kaugküttesse, nagu on määratletud direktiivi 2012/27/EL artikli 2 punktis 41;

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt d e (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

de) investeeringud taskukohase, puhta ja aruka liikuvuse tehnoloogia ja taristu kasutuselevõtmisse, sealhulgas elektrisõidukite laadimistaristus ja säästvasse mitmeliigilisse linnaliikuvusesse, majandusarengu ja töökohtade loomise hõlbustamisse, kasvuhoonegaaside heite vähendamisse transpordis ja liikuvuslahenduste mitmekesistamisse, sealhulgas investeeringud alternatiivsetesse transpordikütustesse, mis kiirendavad üleminekut heitevabale liikuvusele;

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt d f (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

df) investeeringud kütteostuvõimetuse ja õhusaaste vastu võitlemiseks, eelkõige söepõhiste individuaalsete kütelahenduste asendamise ning energiatõhususe suurendamise kaudu kõige enam mõjutatud piirkondades;

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt e

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

e) investeeringud digitaliseerimisse ja digitaalsesse ühenduvusse;

e) investeeringud digitaliseerimisse ja digitaalsesse ühenduvusse, *sealhulgas investeeringud väga suure läbilaskevõimega võrkudesse ja 5G-tehnoloogiasse, arukatesse energialahendustesse ning nendega seotud taristus ja tehnoloogiasse, samuti investeeringud, mis hõlbustavad*

üleminekut ringmajandusele ja kliimaneutraalsusele, sealhulgas digitehnoloogiate ja andmete kasutamise põllumajanduses, metsanduses ja toiduainetööstuses;

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt f

Komisjoni ettepanek

f) investeeringud *asjaomaste kohtade taastamise ja saastest puhastamise, maapinna korrastamise ja otstarbe muutmist käsitlevatesse projektidesse;*

Muudatusettepanek

f) investeeringud *endiste söekaevanduste ja elektrijaamade ning mahajäetud tööstusobjektide ja rajatiste taaselustamise ja keskkonna taastamise, transpordi juurdepääsetavusesse ja renoveerimisse, maa taastamise ja ümberehitamise, sealhulgas roheline taristu investeeringud kaevandusjärgsetesse piirkondadesse ning endiste kaevandusalade metsastamise;*

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt g

Komisjoni ettepanek

g) investeeringud ringmajanduse edendamise jätmete vähendamise, sealhulgas jätmetekke vältimise, ressursitõhususe, korduskasutamise, parandamise ja ringlussevõtu kaudu;

Muudatusettepanek

g) investeeringud ringmajanduse edendamise jätmete vähendamise, sealhulgas jätmetekke vältimise, ressursitõhususe, korduskasutamise, parandamise ja ringlussevõtu *ning muu taaskasutamise, sealhulgas energia taaskasutamise* kaudu;

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt g a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ga) investeeringud hõbedasesse majandusse, sotsiaalsesse uuendustesse ja taristusse, mis on vajalikud tööturule juurdepääsu, sotsiaalse kaasatuse ja aktiivse tervise vananemise toetamiseks;

Muudatusettepanek 47

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt h**

Komisjoni ettepanek

h) töötajate oskuste täiendamine ja ümberõpe;

Muudatusettepanek

h) töötajate, *füüsilisest isikust ettevõtjate ja tööotsijate* oskuste täiendamine ja ümberõpe, *eelkõige piirkondlike arengustrateegiate rakendamiseks ning jätkusuutlikule, digitaalsele ja keskkonnahoidlikule majandusele üleminekuks vajalike oskuste ja kvalifikatsioonide osas;*

Muudatusettepanek 48

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt i**

Komisjoni ettepanek

i) tööotsijatele tööotsingualase abi pakkumine;

Muudatusettepanek

i) tööotsijatele tööotsingualase abi pakkumine *ja ülemineku tagajärjel töö kaotanud töötajate toetamine;*

Muudatusettepanek 49

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt j**

Komisjoni ettepanek

j) tööotsijate aktiivne kaasamine;

Muudatusettepanek

j) tööotsijate aktiivne kaasamine, *pöörates erilist tähelepanu naistele ja*

haavatavatele rühmadele;

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt k a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ka) ilma et see piiraks artikli 5 kohaldamist, mis tahes muu konkreetne õiglase ülemineku fondi ühtsele erieesmärgile kaasa aitav tegevus, mis on lisatud õiglase ülemineku territoriaalsetesse kavadesse ning milles on kokku leppinud liikmesriik ja asjaomaste territooriumide vastavad ametiasutused ja mille on heaks kiitnud Euroopa Komisjon;

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 1 – punkt k b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

kb) õiglase ülemineku fond toetab ainult selliseid tootlikke investeeringuid muudesse ettevõtetesse kui VKEd, mis ei hõlma töökohtade, kapitali ja tootmisprotsesside üleviimist ühest liikmesriigist teise.

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Lisaks võib õiglase ülemineku fondist toetada *ELi toimimise lepingu artikli 107*

Lisaks võib õiglase ülemineku fondist toetada *asjaomastel territooriumidel*

lõike 3 punktide a ja c kohaselt eritoetuspäirkondadena määratletud päirkondades tulusaid investeeringuid muudesse ettevõttesse kui VKEd, tingimusel et sellised investeeringud on ***heaks kiidetud osana*** õiglase ülemineku territoriaalsest kavast, mis põhineb artikli 7 lõike 2 punktiga h nõutaval tabel. ***Sellised investeeringud on toetuskõlblikud üksnes juhul, kui need on vajalikud õiglase ülemineku territoriaalse kava rakendamiseks.***

tulusaid investeeringuid muudesse ettevõttesse kui VKEd, tingimusel et sellised investeeringud on ***lisatud territoriaalse*** õiglase ülemineku ***kavasse. Sellised investeeringud on toetuskõlblikud üksnes juhul, kui need aitavad kaasa üleminekule kliimanetraalsele majandusele ega põhjusta määruse nr.../... [ühissätete määrus] artiklis 60 osutatud ümberpaigutamist, ning ELi heitkogustega kauplemise süsteemiga (HKS) hõlmatud tööstustegevuse puhul, tingimusel et need ei aita suurendada saastekvootidega kauplemisest saadavat kasumit.***

Muudatusettepanek 53

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõik 1 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

c) komisjoni määruse (EL) nr 651/2014¹⁶ artikli 2 punktis 18 määratletud raskustes olevaid ettevõtjaid;

---

16 Komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 651/2014 aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1).

Muudatusettepanek 54

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõik 1 – punkt d**

Komisjoni ettepanek

d) investeeringuid fossiilkütuste tootmise, töötlemise, jaotusse,

Muudatusettepanek

c) komisjoni määruse (EL) nr 651/2014¹⁶ artikli 2 punktis 18 määratletud raskustes olevaid ettevõtjaid, ***välja arvatud ettevõtjad, keda mõjutab energiaalane üleminek kliimanetraalsusele;***

---

¹⁶ Komisjoni 17. juuni 2014. aasta määrus (EL) nr 651/2014 aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.6.2014, lk 1).

d) investeeringuid fossiilkütuste tootmise, töötlemise, ***transporti***, jaotusse,

ladustamisse või põlemisse;

ladustamisse või põlemisse;

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Erandina lõike 1 punktist d võib komisjon heaks kiita territoriaalse õiglase ülemineku kava, mis hõlmab investeeringuid, mis on seotud maagaasi tootmise, töötlemise, jaotamise, hoiustamise, edastamise või kasutamisega, tingimusel et seda kasutatakse üleminekutehnoloogiana ja järgmistel nõuetekohaselt põhjendatud asjaoludel:

- a) investeeringuid tehakse piirkondades, mis seisavad silmitsi eriti tõsiste energiasüsteemi ümberkujundamise probleemidega, mis tulenevad nende suurest sõltuvusest tahketest fossiilkütustest, näiteks piirkondades, kus on suur osakaal tahketel fossiilkütustel põhinevatel kaugküttesüsteemidel;*
- b) need investeeringud aitavad kaasa liidu keskkonnanäidemärkide saavutamisele kliimamuutuste leevendamisel ja nendega kohanemisel, kiirendades söe, pruunsöe, turba või põlevkivi kasutamise täielikku lõpetamist;*
- c) need on kooskõlas liidu energia- ja kliimaeesmärkide ja õigusaktidega ning riiklike energia- ja kliimakavadega ning on üleminekulist laadi;*
- d) eelnevalt on hinnatud üksnes taastuvate energiaallikate kasutamist;*
- e) väga CO₂ mahuka ja tahkel fossiilkütusel põhineva energiataristu asendamine vähendab märkimisväärselt kasvuhoonegaaside heidet ja õhusaastet ning suurendab energiatõhusust;*

f) toetatavad tegevused aitavad kaasa kütteostuvõimetuse vähendamisele;

g) toetatavad tegevused ei takista taastuvate energiaallikate arendamist asjaomastel territooriumidel ning on kooskõlas ja koostoimes taastuvate energiaallikate tulevase kasutamisega.

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Komisjon kiidab asjaomases õiglase ülemineku territoriaalses kavas sisalduva programmi heaks üksnes juhul, kui üleminekuprotsessist kõige negatiivsemalt mõjutatud territooriumide kindlaksmääramine on nõuetekohaselt põhjendatud ja asjaomane õiglase ülemineku territoriaalne kava on kooskõlas asjaomase liikmesriigi riikliku energia- ja kliimakavaga.

Muudatusettepanek

Komisjon kiidab asjaomases õiglase ülemineku territoriaalses kavas sisalduva programmi heaks üksnes juhul, kui üleminekuprotsessist kõige negatiivsemalt mõjutatud territooriumide kindlaksmääramine on nõuetekohaselt põhjendatud ja asjaomane õiglase ülemineku territoriaalne kava on kooskõlas asjaomase liikmesriigi riikliku energia- ja kliimakavaga. ***Kui komisjon otsustab heakskiitu mitte anda, põhjendab ta oma otsust nõuetekohaselt.***

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Õiglase ülemineku fondi prioriteet või prioriteetid hõlmavad õiglase ülemineku fondi vahendeid, mis koosnevad õiglase ülemineku fondi kogueraldisest või osalisest eraldisest liikmesriikidele ning määruse (EL) [uus ühissätete määrus] artikli [21a] kohaselt üle kantud vahenditest. ***Õiglase ülemineku fondi prioriteedile üle kantavate*** ERFi ja ESF+ vahendite kogusumma ***peab olema vähemalt poolteist korda suurem kui***

Muudatusettepanek

2. Õiglase ülemineku fondi prioriteet või prioriteetid hõlmavad õiglase ülemineku fondi vahendeid, mis koosnevad õiglase ülemineku fondi kogueraldisest või osalisest eraldisest liikmesriikidele ning ***vabatahtlikkuse alusel*** määruse (EL) [uus ühissätete määrus] artikli [21a] kohaselt üle kantud vahenditest. ERFi ja ESF+ vahendite kogusumma, ***mille liikmesriik otsustab õiglase ülemineku fondi prioriteedile üle kanda***, ei ületa ***õiglase***

õiglase ülemineku *fondist sellele* prioriteedile *antava toetuse summa, kuid* ei ületa *kõnealust summat* üle kolme korra.

ülemineku fondist saadud toetust üle kolme korra.

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. *Õiglase ülemineku fondi raames rahastatavate toetuskõlblike projektide puhul, mis aitavad kaasa artiklis 2 sätestatud erieesmärgi saavutamisele, võidakse katta kuni 75 % asjakohastest kuludest.*

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid koostavad koos asjaomaste territooriumide vastavate ametiasutustega ühe õiglase ülemineku territoriaalse kava või mitu õiglase ülemineku territoriaalset kava, mis hõlmavad üht või mitut mõjutatud territooriumi, mis vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1059/2003 (mida on muudetud komisjoni määrusega (EL) nr 868/2014)¹⁷ kehtestatud ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse 3. tasandile (edaspidi „NUTS 3. tasandi piirkonnad“) või selle osadele, vastavalt II lisas esitatud vormile. Territooriumid peavad olema sellised, mis on ülemineku majandusliku ja sotsiaalse mõju tõttu kõige negatiivsemalt mõjutatud, eelkõige seoses *eeldatava* töökohtade *kaotamisega* fossiilkütuse tootmises ja kasutamises ning suurima

1. Liikmesriigid koostavad koos **kõigi** asjaomaste territooriumide (**vähemalt NUTS 2. ja 3. tasand**) vastavate **piirkondlike ja kohalike** ametiasutustega ühe õiglase ülemineku territoriaalse kava või mitu õiglase ülemineku territoriaalset kava, mis hõlmavad üht või mitut mõjutatud territooriumi, mis vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1059/2003 (mida on muudetud komisjoni määrusega (EL) nr 868/2014)¹⁷ kehtestatud ühise statistiliste territoriaalüksuste liigituse 3. tasandile (edaspidi „NUTS 3. tasandi piirkonnad“) või selle osadele, vastavalt II lisas esitatud vormile. Territooriumid peavad olema sellised, mis on ülemineku majandusliku ja sotsiaalse, **keskkonna ja energiapuudulikkuse** mõju tõttu kõige negatiivsemalt mõjutatud, eelkõige seoses

kasvuhoonegaaside heitemahukusega tööstusrajatiste tootmisprotsesside ümberkujundamise vajadusega.

töökohtade kaotamisega ja võimalike mõjutatud töökohtade arvuga tahkete fossiilkütuse tootmises ja kasutamises ning suurima kasvuhoonegaaside heitemahukusega tööstusrajatiste tootmisprotsesside ümberkujundamise vajadusega. Investeerimissuunised, mille komisjon on kindlaks määranud 2020. aasta riigiaruannete D lisas, ei tohiks piirata liikmesriike tegemast ettepanekuid õiglase ülemineku fondi toetuse valdkondade ja prioriteetide kohta. Asjaomased ametiasutused ja sidusrühmad peaksid olema aktiivselt kaasatud kõigis protsessietappides: ettevalmistuses, valimises ja rakendamises.

---

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mail 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1059/2003, millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS) (ELT L 154, 21.6.2003, lk 1).

---

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. mail 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1059/2003, millega kehtestatakse ühine statistiliste territoriaalüksuste liigitus (NUTS) (ELT L 154, 21.6.2003, lk 1).

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) ***riiklikul tasandil kliimaneutraalsele majandusele ülemineku protsessi kirjeldus, sealhulgas riikliku energia- ja kliimakava kõige viimasema versiooniga*** kooskõlas ***olevate peamiste üleminekuetappide ajakava;***

Muudatusettepanek

a) ***riikliku ja piirkondliku tasandi üleminekuprotsessi kirjeldus ELi 2030. aasta kliimaeesmärkide ja ELi kliimaneutraalse majanduse saavutamiseks 2050. aastaks, sealhulgas juba võetud üleminekumeetmed ja järgmiste peamiste üleminekuetappide ajakava, mis on*** kooskõlas ***riikliku energia- ja kliimakava kõige viimasema versiooniga;***

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) vastavalt lõikele 1 põhjendus selliste territooriumide kindlaksmääramiseks, mida punktis a osutatud üleminekuprotsess kõige negatiivsemalt mõjutab ja mida õiglase ülemineku fondist toetatakse;

Muudatusettepanek

b) vastavalt lõikele 1 põhjendus selliste territooriumide kindlaksmääramiseks, mida punktis a osutatud üleminekuprotsess kõige negatiivsemalt mõjutab, ***mis vajavad selle üleminekuprotsessi läbimiseks täiendavat rahalist toetust*** ja mida õiglase ülemineku fondist toetatakse;

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) hinnang, mis antakse kõige negatiivsemalt mõjutatud ***territooriumide*** üleminekuprobleemidele, sealhulgas kliimanetraalsele majandusele ülemineku sotsiaalne, majanduslik ja ***keskkonnamõju***, ning milles tehakse kindlaks mõjutatud töökohtade ja ***kaotatavate töökohtade võimalik arv, arenguvajadused ja -eesmärgid 2030. aastaks***, mis ***on seotud*** suure kasvuhoonegaaside heitemahukusega tegevusalade ümberkujundamise või lõpetamisega kõnealustel territooriumidel;

Muudatusettepanek

c) hinnang, mis antakse kõige negatiivsemalt mõjutatud ***piirkondade ees seisvatele*** üleminekuprobleemidele, sealhulgas ***2050. aastaks liidu tasandil*** kliimanetraalsele majandusele ülemineku sotsiaalne, majanduslik ***ning keskkonna- ja energiapuudulikkuse mõju***, ning milles tehakse kindlaks mõjutatud ***töötajate, töökohtade ja töökohtade kadumise potentsiaalse arv, omavalitsuse tulude võimaliku mõju NUTS 2. ja 3. tasandil, hääritud ettevõtete arv ning arenguvajadused ja -eesmärgid***, mis ***tuleb saavutada seoses*** suure kasvuhoonegaaside heitemahukusega tegevusalade ümberkujundamise või lõpetamisega kõnealustel territooriumidel;

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) kirjeldus selle kohta, milline on õiglase ülemineku fondi toetuse eeldatav panus kliimaneutraalsele majandusele ülemineku sotsiaalse, majandusliku ja **keskkonnamõjuga** tegelemisel;

Muudatusettepanek

d) kirjeldus selle kohta, milline on õiglase ülemineku fondi toetuse eeldatav panus **ELi 2050. aasta** kliimaneutraalsele majandusele ülemineku sotsiaalse, majandusliku, **keskkonna-** ja **energiajulgeolekualase mõjuga** tegelemisel ning **kütteostuvõimetuse süvenemise ennetamisel**;

Muudatusettepanek 64

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt e**

Komisjoni ettepanek

e) hinnang selle kohta, kas kava on kooskõlas muude riiklike, piirkondlike või territoriaalsete strateegiatega ja kavadega;

Muudatusettepanek

e) hinnang selle kohta, kas kava on kooskõlas muude **asjakohaste** riiklike, piirkondlike või territoriaalsete strateegiatega ja kavadega;

Muudatusettepanek 65

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt f**

Komisjoni ettepanek

f) juhtimismehhanismide (**partnerluskokkulepped**, kavandatud järelevalve- ja **hindamismeetmed** ning **vastutavad asutused**) kirjeldus;

Muudatusettepanek

f) juhtimismehhanismide **kirjeldus, mis hõlmab partnerluskokkuleppeid**, kavandatud järelevalve- ja **hindamismeetmeid** ning **riiklikul ja piirkondlikul tasandil vastutavaid organeid, sealhulgas valitsusväliste organite ja institutsioonide poolse hindamise võimalust**;

Muudatusettepanek 66

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt f a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

fa) kirjeldus osalusprotsessi kohta, mis viiakse läbi selle väljatöötamiseks;

Muudatusettepanek 67

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt g**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

g) **kavandatud tegevuste liikide kirjeldus ja nende** eeldatav panus ülemineku **mõju** leevendamisse;

g) **kirjeldus selle kohta, milline on õiglase ülemineku fondi toetuse** eeldatav panus **ja ajakava kliimanetraalsele majandusele** ülemineku **sotsiaalse, majandusliku, energiajulgeoleku ja keskkonnamõju** leevendamisse;

Muudatusettepanek 68

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt h**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

h) kui toetust antakse tulusateks investeringuteks muudesse ettevõtetesse kui VKEd, siis selliste toimingute ja ettevõtete **täielik** loetelu ning sellise toetuse vajalikkuse põhjendus **puudujääkide analüüsi abil, mis näitab, et eeldatavasti kaotatavate töökohtade arv on suurem kui ilma investeringuta loodud töökohtade arv;**

h) kui toetust antakse tulusateks **ja jätkusuutlikeks** investeringuteks muudesse ettevõtetesse kui VKEd, siis selliste toimingute ja ettevõtete loetelu ning sellise toetuse vajalikkuse põhjendus;

Muudatusettepanek 69

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt i**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

i) kui toetust antakse

i) kui toetust antakse

investeeringuteks, mille eesmärk on saavutada direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud tegevustest tuleneva kasvuhoonegaaside heite vähendamine, siis toetatavate tegevuste **täielik** loetelu ja põhjendus selle kohta, et need aitavad kaasa kliimaneutraalsele majandusele üleminekule ja vähendavad märkimisväärselt kasvuhoonegaaside heidet, olles **oluliselt** väiksemad asjakohastest võrdlusalustest, mis on kehtestatud saastekvootide tasuta eraldamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ alusel, ning kui nende tulemuseks on märkimisväärse arvu töökohtade kaitse;

investeeringuteks, mille eesmärk on saavutada direktiivi 2003/87/EÜ I lisas loetletud tegevustest tuleneva kasvuhoonegaaside heite vähendamine, siis toetatavate tegevuste loetelu ja põhjendus selle kohta, et need aitavad kaasa kliimaneutraalsele majandusele üleminekule ja vähendavad märkimisväärselt kasvuhoonegaaside heidet, olles väiksemad asjakohastest võrdlusalustest, mis on kehtestatud saastekvootide tasuta eraldamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ alusel, ning kui nende tulemuseks on märkimisväärse arvu töökohtade kaitse;

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 2 – punkt j

Komisjoni ettepanek

j) koostoime ja vastastikune täiendavus muude liidu programmide ja õiglase ülemineku mehhanismi sammastega, et tegeleda kindlakstehtud arenguvajadustega.

Muudatusettepanek

j) koostoime ja vastastikune täiendavus muude **asjaomaste** liidu programmide ja **fondide ning** õiglase ülemineku mehhanismi sammastega, et tegeleda kindlakstehtud arenguvajadustega.

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 2 – punkt j a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ja) kui toetust antakse juba heitkogustega kauplemise süsteemiga hõlmatud tööstustegevusele, siis kirjeldus, et selline toetus ei aita suurendada saastekvootidega kauplemisest juba saadavat kasumit.

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Õiglase ülemineku territoriaalsete kavade ettevalmistamisse ja rakendamisse kaasatakse asjaomased partnerid kooskõlas määruse (EL) [uus ühissätete määrus] artikliga [6].

Muudatusettepanek

3. Õiglase ülemineku territoriaalsete kavade ettevalmistamisse ja rakendamisse kaasatakse asjaomased partnerid kooskõlas määruse (EL) [uus ühissätete määrus] artikliga [6], **samuti tööstuse ja energiasektori esindajad, sotsiaalpartnerid ning muud asjaomased sidusrühmad.**

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 4 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Õiglase ülemineku territoriaalsed kavad peavad olema kooskõlas määruse (EL) [uus ühissätete määrus] artiklis [23] osutatud territoriaalsete strateegiatega, **asjaomaste aruka spetsialiseerumise strateegiatega**, riiklike energia- ja kliimakavadega ning Euroopa sotsiaalõiguste sambaga.

Muudatusettepanek

Õiglase ülemineku territoriaalsed kavad peavad olema kooskõlas määruse (EL) [uus ühissätete määrus] artiklis [23] osutatud territoriaalsete strateegiatega, riiklike energia- ja kliimakavadega ning **2050. aasta pikaajalise strateegiaga, Pariisi kokkuleppega ja Euroopa sotsiaalõiguste sambaga ning võimalikult suures ulatuses aruka spetsialiseerumise strateegiate ning muude asjakohaste strateegiate ja programmidega, sealhulgas puhta õhu, puhta terase, kütteostuvõimetuse ja tootvate tarbijatega seotud strateegiad ja programmid.**

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 4 – lõik 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Territoriaalse õiglase ülemineku kavad ning projektide ja tegevuste valikuga

seotud otsused tehakse üldsusele kättesaadavaks. Ülemineku territoriaalsete kavade ettevalmistamise ja arendamise üle peetakse avalikult nõu.

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 8 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Kui õiglase ülemineku fondi prioriteedi raames toetatakse artikli 4 lõike 2 punktis h, i või j osutatud tegevusi, edastatakse osalejaid käsitlevate näitajate kohta andmed vaid siis, kui kõnealuse osaleja kohta on olemas kõik III lisaga nõutud andmed.

Muudatusettepanek

3. Kui õiglase ülemineku fondi prioriteedi raames toetatakse artikli 4 lõike 2 punktis h, i või j osutatud tegevusi, edastatakse osalejaid käsitlevate näitajate kohta andmed vaid siis, kui kõnealuse osaleja kohta on olemas kõik III lisaga nõutud andmed, ***tagades samas ranged andmekaitse-eeskirjad.***

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Kui komisjon järeltab programmi lõpliku tulemusaruande läbivaatamise põhjal, et vähemalt 65 % õiglase ülemineku fondi vahendite ühe või mitme väljund- või tulemusnäitaja jaoks kehtestatud eesmärgist ei ole saavutatud, võib ta teha määruse (EL) [uus ühissätete määrus] artikli [98] kohaselt finantskorrektsioone, vähendades õiglase ülemineku fondist asjaomasele prioriteedile antavat toetust võrdeliselt saavutustega.

Muudatusettepanek

Kui komisjon järeltab programmi lõpliku tulemusaruande läbivaatamise põhjal, et vähemalt 65 % õiglase ülemineku fondi vahendite ühe või mitme väljund- või tulemusnäitaja jaoks kehtestatud eesmärgist ei ole saavutatud, võib ta teha määruse (EL) [uus ühissätete määrus] artikli [98] kohaselt finantskorrektsioone, vähendades õiglase ülemineku fondist asjaomasele prioriteedile antavat toetust võrdeliselt saavutustega.

Finantskorrektsioonid on seotud programmi sekkumistega seotud ebaõnnestumistega, mitte välistest teguritest tulenevate ebaõnnestumistega.

Muudatusettepanek 77

**Ettepanek võtta vastu määrus
II lisa – punkt 1 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

1. Ülevaade üleminekuprotsessist ja kõige negatiivsemalt mõjutatud territooriumide kindlaksmääramine liikmesriigis

Muudatusettepanek

1. Ülevaade üleminekuprotsessist ja kõige negatiivsemalt mõjutatud territooriumide kindlaksmääramine liikmesriigis, **sealhulgas ajalooline üleminek**

Muudatusettepanek 78

**Ettepanek võtta vastu määrus
II lisa – punkt 2 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

2. Üleminekuga seotud probleemide hindamine **iga** kindlaksmääratud **territooriumi** puhul

Muudatusettepanek

2. Üleminekuga seotud probleemide **ja võimaluste** hindamine **kõigi** kindlaksmääratud **territooriumite** puhul

Muudatusettepanek 79

**Ettepanek võtta vastu määrus
II lisa – punkt 2 – alapunkt 2.1 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

2.1. **Kliimanetraalsele** majandusele ülemineku majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse mõju hindamine

Muudatusettepanek

2.1. **Ajaloolise ja ettenähtud kliimanetraalsele** majandusele ülemineku majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse mõju hindamine

Muudatusettepanek 80

**Ettepanek võtta vastu määrus
II lisa – punkt 3 – alapunkt 3.1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3.1a kirjeldus selle kohta, kuidas konsulteeritakse kogukonna esindajatega ja kodanikuühiskonna osalejatega ning

*kuidas nad osalevad programmitöö
protsessis nii enne kui ka pärast
programmitöö dokumentide
väljatöötamist.*

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Õiglase ülemineku fondi asutamine
Viited	COM(2020)0022 – C9-0007/2020 – 2020/0006(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	REGI 29.1.2020
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	ITRE 29.1.2020
Kaasatud komisjonid - istungil teada andmise kuupäev	27.5.2020
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Jerzy Buzek 12.2.2020
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	19.5.2020
Vastuvõtmise kuupäev	29.6.2020
Lõpphääletuse tulemus	+ : 45 - : 17 0 : 9
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	François Alfonsi, Nicola Beer, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Michael Bloss, Paolo Borchia, Marc Botenga, Markus Buchheit, Klaus Buchner, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Carlo Calenda, Andrea Caroppo, Maria da Graça Carvalho, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Martina Dlabajová, Christian Ehler, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Claudia Gamon, Nicolás González Casares, Bart Groothuis, Christophe Grudler, András Gyürk, Henrike Hahn, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Romana Jerković, Seán Kelly, Izabela-Helena Kloc, Łukasz Kohut, Zdzisław Krasnodębski, Andrius Kubilius, Miapetra Kumpula-Natri, Thierry Mariani, Marisa Matias, Eva Maydell, Georg Mayer, Joëlle Mélin, Iskra Mihaylova, Dan Nica, Angelika Niebler, Ville Niinistö, Aldo Patriciello, Mauri Pekkarinen, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Markus Pieper, Clara Ponsatí Obiols, Sira Rego, Jérôme Rivière, Robert Roos, Jessica Stegrud, Beata Szydło, Riho Terras, Grzegorz Tobiszowski, Patrizia Toia, Evžen Tošenovský, Isabella Tovaglieri, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Carlos Zorrinho
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Mohammed Chahim, Jakob G. Dalunde, Eleonora Evi, Martin Hojsík, Elena Kountoura, Nils Torvalds

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

45	+
EPP	Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria Da Graça Carvalho, Christian Ehler, András Gyürk, Seán Kelly, Andrius Kubilius, Eva Maydell, Angelika Niebler, Aldo Patriciello, Markus Pieper, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
S&D	Carlo Calenda, Mohammed Chahim, Josianne Cutajar, Lina Gálvez Muñoz, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Romana Jerković, Łukasz Kohut, Miapetra Kumpula-Natri, Dan Nica, Tsvetelina Penkova, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
RENEW	Nicola Beer, Martin Hojsík, Martina Dlabajová, Claudia Gamon, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Iskra Mihaylova, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen, Nils Torvalds
ECR	Izabela-Helena Kloc, Zdzisław Krasnodębski, Beata Szydło, Grzegorz Tobiszowski, Evžen Tošenovský

17	–
ID	Markus Buchheit, Georg Mayer
Greens	François Alfonsi, Michael Bloss, Klaus Buchner, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Henrike Hahn, Ville Niinistö
ECR	Robert Roos, Jessica Stegrud
GUE	Marc Botenga, Elena Kountoura, Sira Rego
NI	Ignazio Corrao, Eleonora Evi, Clara Ponsatí Obiols

9	0
EPP	Riho Terras
S&D	Niels Fuglsang
ID	Paolo Borchia, Andrea Caroppo, Thierry Mariani, Joëlle Mélin, Jérôme Rivière, Isabella Tovaglieri
GUE	Marisa Matias

Kasutatud tähised:

+ : poolt

– : vastu

0 : erapooletu